

3.5 Centra dojížděky do škol

Centrem dojížděky do škol lze pro potřeby analýzy dojížděky považovat každou obec, která měla v době sčítání na svém území zařízení poskytující minimálně úplné středoškolské vzdělání (pro účely této regionalizace zúženo na gymnázium nebo střední odbornou školu). V Ústeckém kraji se jedná zejména o 16 obcí se sídlem správního obvodu s rozšířenou působností, v nichž jsou obsažena všechna bývalá okresní města a dále 9 měst a 1 obec, do kterých dojíždějí kromě žáků základních škol z nejbližších okolních obcí rovněž studenti a učni do středních škol a středních odborných učilišť. Dominantní postavení mezi centry dojížděky má město Ústí nad Labem s jedinou vysokou školou se sídlem v regionu – Univerzitou Jana Evangelisty Purkyně, která v období sčítání (březen 2001) vzdělávala studenty na čtyřech fakultách. Za vysokoškolským vzděláním mají možnost dojíždět studenti rovněž do Mostu a Děčína, kde mají regionální zastoupení např. Vysoká škola báňská Ostrava (v Mostě) a ČVUT Praha (v Děčíně).

Saldo dojížděky do škol vychází u většiny sledovaných center kladné, tzn. že u nich převažuje počet dojíždějících do centra dojížděky nad těmi, kteří cestují za vzděláním jinam.

Tab. 3.5.1 Bilance dojížděky do škol v centrech dojížděky

Kraj, centrum dojížděky	Dojíždějící do centra			Vyjíždějící z centra				Saldo dojížděky do škol	Počet obsazených míst ve školách	
	celkem	muži	ženy	celkem	z toho v rámci ČR				celkem	na 1000 žáků, studentů a učňů ¹⁾
					celkem	muži	ženy			
Kraj celkem	40 135	19 778	20 357	44 729	44 279	22 549	21 730	-4 594	136 481	967
Děčín	2 469	1 327	1 142	1 157	1 109	521	588	1 312	10 060	1 150
Česká Kamenice	322	158	164	339	335	174	161	-17	923	982
Rumburk	870	288	582	556	548	305	243	314	2 326	1 156
Šluknov	327	185	142	304	303	147	156	23	964	1 024
Varnsdorf	953	654	299	574	555	241	314	379	3 121	1 138
Chomutov	2 645	1 678	967	1 745	1 722	753	969	900	9 490	1 105
Kadaň	883	363	520	706	699	408	291	177	3 286	1 057
Klášteřec nad Ohří	118	58	60	916	908	469	439	-798	2 272	740
Údlice	837	2)	2)	95	95	2)	2)	742	927	5 011
Litoměřice	2 070	728	1 342	1 027	1 011	570	441	1 043	5 709	1 224
Libochovice	260	120	140	218	217	107	110	42	652	1 069
Lovosice	1 218	694	524	425	420	197	223	793	2 294	1 528
Roudnice nad Labem	1 597	934	663	557	551	278	273	1 040	3 262	1 468
Štětí	659	383	276	375	374	168	206	284	1 784	1 189
Louny	1 484	746	738	849	842	453	389	635	4 348	1 171
Podbořany	911	553	358	257	254	121	133	654	1 727	1 610
Žatec	982	428	554	810	799	463	336	172	3 758	1 048
Most	2 455	1 054	1 401	1 650	1 622	898	724	805	13 114	1 065
Litvínov	1 069	492	577	1 311	1 296	690	606	-242	4 216	946
Meziboří	513	390	123	300	298	125	173	213	1 025	1 262
Teplice	3 283	1 662	1 621	1 678	1 636	834	802	1 605	9 853	1 195
Bílina	312	164	148	804	799	428	371	-492	2 086	809
Dubí	115	52	63	588	581	284	297	-473	716	602
Duchcov	691	409	282	378	375	182	193	313	1 693	1 227
Krupka	306	134	172	820	817	406	411	-514	2 116	805
Ústí nad Labem	6 815	2 648	4 167	1 905	1 831	939	892	4 910	21 334	1 299

¹⁾ bydlících v centru

²⁾ za obce, které nemají statut města, není údaj k dispozici

Z podílu zastoupení žáků ve věku 6 - 14 let a frekvence dojížděky lze usuzovat, na jaké typy a stupně škol žáci, studenti a učni dojíždí. Početně nejsilnější skupina směřuje do Ústí nad Labem, které nabízí nejširší spektrum vzdělávání. Na úhrnu kraje se s celkovým počtem 6 815 osob podílí 17 %. Z tohoto počtu je pouze 9,5 % žáků základních škol, což potvrzuje početné zastoupení škol vyššího stupně. Druhým nejpočetnějším centrem dojížděky jsou Teplice, kam dojíždí 3 283 osob (8,2 %). V pomyslném žebříčku center dojížděky postupně následují všechna okresní města s výjimkou Loun, které „předstihuje“ Roudnice nad Labem.

Porovnáním **struktury dojíždějících podle času denní dojížd'ky** za jednotlivá centra převažuje u :

- dojížd'ky **uvnitř centra** nejkratší časový interval (do 14 minut) u všech sledovaných center, z toho nejpočetněji je zastoupen v Meziboří, kde takto jezdí 91,2 % žáků, studentů a učňů z celkového počtu dojíždějících v centru
- dojížd'ky **do centra** u většiny (19) sledovaných časový interval v rozmezí 15 - 29 minut a jeho výskyt je nejčetnější v Bílině. U pěti center je potřeba nejčastěji absolvovat cestu v trvání 30 - 44 minuty. Při cestě do školy v Ústí nad Labem, kam se za vzděláním sjíždějí studenti a učni ze širšího okolí, má nejpočetnější zastoupení časový interval v délce 60 a více minut.

Tab. 3.5.2 Dojížd'ka do škol do center dojížd'ky podle času stráveného na cestě

Kraj, centrum dojížd'ky	Dojíždějící do centra celkem	Struktura dojíždějících do centra v % podle času denní dojížd'ky					Dojíždějící uvnitř centra celkem	Struktura dojíždějících v centru v % podle času denní dojížd'ky		
		do 14 minut	15 - 29 minut	30 - 44 minut	45 - 59 minut	60 minut a více vč. nezj.		do 14 minut	15 - 29 minut	30 minut a více vč. nezj.
Kraj celkem	40 135	19,6	29,9	22,6	14,3	13,6	86 422	66,7	24,8	8,5
Děčín	2 469	16,3	24,3	24,0	17,5	17,9	7 064	55,7	29,6	14,7
Česká Kamenice	322	27,6	49,4	18,0	3,1	1,9	574	67,9	26,1	5,9
Rumburk	870	18,9	36,1	25,9	13,0	6,2	1 386	63,1	29,1	7,8
Šluknov	327	23,2	24,5	22,3	16,8	13,1	602	74,3	22,3	3,5
Varnsdorf	953	15,1	29,2	22,9	19,1	13,7	2 062	54,2	35,1	10,7
Chomutov	2645	14,2	27,6	31,9	13,6	12,7	6038	61,1	28,4	10,5
Kadaň	883	9,1	26,7	29,1	17,0	18,1	2 113	76,4	19,8	3,8
Klášterec nad Ohří	118	23,7	27,1	20,3	13,6	15,3	1 953	74,3	20,7	5,0
Údlice	837	¹⁾	¹⁾	¹⁾	¹⁾	¹⁾	¹⁾	¹⁾	¹⁾	¹⁾
Litoměřice	2 070	17,4	31,8	21,6	14,4	14,6	3 574	69,4	25,6	5,0
Libochovice	260	33,5	40,4	18,5	4,6	3,1	383	51,2	42,8	6,0
Lovosice	1 218	19,1	35,3	26,2	10,4	8,9	1 047	67,0	28,3	4,8
Roudnice nad Labem	1 597	20,9	38,3	19,3	12,1	9,4	1 633	67,2	26,1	6,6
Štětí	659	14,7	25,9	27,8	14,7	16,8	1 081	83,7	12,0	4,3
Louny	1484	22,3	45,3	20,8	6,3	5,3	2747	75,8	20,5	3,7
Podbořany	911	22,6	31,8	23,7	10,4	11,4	768	81,1	14,7	4,2
Žatec	982	18,3	32,5	22,6	11,6	15,0	2 545	68,9	25,5	5,6
Most	2 455	9,5	17,8	30,3	23,3	19,1	9 571	68,3	24,6	7,1
Litvínov	1 069	19,4	34,6	17,8	15,8	12,4	2 696	70,3	24,8	4,9
Meziboří	513	5,8	22,8	36,8	20,7	13,8	489	91,2	6,5	2,2
Teplice	3 283	9,6	37,0	31,0	13,9	8,6	5 947	58,3	32,9	8,8
Bílina	312	15,7	50,3	22,8	9,6	1,6	1661	75,5	21,7	2,8
Dubí	115	6,1	42,6	33,9	11,3	6,1	481	76,9	20,0	3,1
Duchcov	691	16,9	26,5	21,4	19,4	15,8	938	75,2	20,9	3,9
Krupka	306	18,0	29,4	24,5	16,3	11,8	1 533	70,5	24,5	5,0
Ústí nad Labem	6 815	16,0	21,3	18,6	20,1	24,0	12 947	55,0	28,3	16,6

¹⁾ za obce, které nemají statut města, není údaj k dispozici

Dojíždějící do centra dělíme **z hlediska věku** na 6 - 14leté žáky základních škol a na 15leté a starší učně a studenty středních a vysokých škol. Z toho hlediska převažuje ve většině sledovaných center starší věková kategorie. Pouze v pěti případech mají převahu žáci základních škol.

Z hlediska frekvence jednoznačně převažuje ve všech centrech podíl denních cest do školy nad jinými alternativami. Nízký podíl denně dojíždějících má logicky Ústí nad Labem (58,2 %), kde je vysoké procento dojíždějících týdně (29,1 %), ale nejnižší podíl denní dojížd'ky je ve Šluknově (55,7 %), jedním z důvodů bude pravděpodobně sídlo Střední lesnické školy, kam se za úzkou specializací sjíždějí studenti ze širokého okolí.

Saldo denní dojížd'ky je ve většině sledovaných centrech kladné, což znamená, že počet denně dojíždějících do centra je vyšší než počet vyjíždějících. Nejvyšší kladné saldo je v Ústí nad Labem (2 050 osob) a následují postupně všechna bývalá okresní města, která, až na Louny, překračují tisícovou hranici.

Tab. 3.5.3 Dojíždka do škol do center dojížd'ky podle věku dojíždějících a frekvence dojížd'ky

Kraj, centrum dojížd'ky	Dojíždějící do centra celkem	Podíl dojíždějících z jiné obce (v %)	Podíl dojíždějících (v %) ve věku		Podíl dojíždějících (v%)		Saldo denní dojížd'ky
			6 - 14 let	15 let a více vč. nezj.	denně	týdně	
Kraj celkem	40 135	66,9	32,5	67,5	82,9	11,4	-877
Děčín	2 469	61,1	23,3	76,7	78,9	14,3	1 408
Česká Kamenice	322	61,2	74,2	25,8	95,3	1,2	63
Rumburk	870	80,6	23,0	77,0	82,1	15,2	382
Šluknov	327	56,0	6,1	93,9	55,7	36,7	-24
Varnsdorf	953	83,4	7,1	92,9	74,4	21,8	399
Chomutov	2 645	78,0	29,1	70,9	89,2	7,0	1 316
Kadaň	883	87,1	14,3	85,7	93,0	4,5	428
Klášteřec nad Ohří	118	79,7	62,7	37,3	77,1	1,7	-579
Údlice	837	77,3	10,2	89,8	87,6	. ¹⁾	651
Litoměřice	2 070	76,1	23,7	76,3	83,7	12,5	1 060
Libochovice	260	81,9	76,5	23,5	96,2	0,4	74
Lovosice	1 218	89,2	37,6	62,4	94,0	3,9	812
Roudnice nad Labem	1 597	78,5	40,4	59,6	88,9	5,6	1 020
Štětí	659	59,6	22,8	77,2	81,2	14,1	244
Louny	1 484	88,8	46,4	53,6	94,1	2,8	916
Podbořany	911	70,1	25,5	74,5	76,1	16,8	548
Žatec	982	78,1	38,5	61,5	92,0	3,1	442
Most	2 455	52,7	17,6	82,4	87,9	8,0	1 243
Litvínov	1 069	71,5	50,7	49,3	90,0	8,0	-3
Meziboří	513	93,0	1,9	98,1	95,1	2,5	237
Teplice	3 283	81,1	28,9	71,1	90,4	7,1	1 873
Bílina	312	76,9	71,2	28,8	95,2	3,5	-336
Dubí	115	96,5	49,6	50,4	98,3	0,0	-404
Duchcov	691	72,9	22,6	77,4	92,2	5,2	326
Krupka	306	83,7	27,5	72,5	92,8	2,6	-403
Ústí nad Labem	6 815	19,6	9,5	90,5	58,2	29,1	2 059

¹⁾ za obce, které nemají statut města, není údaj k dispozici

V Ústeckém kraji bylo zaregistrováno téměř 5 tisíc **směrových proudů vyjížd'ky**. Zcela jednoznačně převažují (83,8 %) proudy do 9 osob. Počet osob v těchto proudech dosáhl 9 147 osob a na celkovém počtu vyjíždějících se podílel 20,7 % (viz. Přílohová tabulka C8).

S rostoucí velikostí proudů klesají jejich počty, avšak rostou počty vyjíždějících. Z tohoto pohledu jsou nejvýznamnější proudy v rozsahu 100 - 499 osob s 29,2 % vyjíždějících z obce. Toto konstatování platí pro většinu okresů kraje. Výjimkou jsou pouze okresy Litoměřice, kde se nejvyšší podíl vyjíždějících vyskytuje ve velikostních proudech 20 - 49 osob a druhým je okres Louny, tady se nejvíce osob podílí na nejmenších proudech - do 9 osob. Největší proud - 500 a více osob byl zaznamenán pouze jeden, a to na okrese Chomutov ve směru Jirkov-Chomutov, v němž vyjíždělo 795 žáků, studentů a učňů.

Zjištěné tendence jsou obdobné i u **dojížd'ky** (viz. Přílohová tabulka C9). Zastoupení nejmenších proudů do 9 osob dosahuje 84,7 % a na struktuře dojíždějících se podílí 21,9 %. Nejvyšší počet osob v kraji dojíždí ve směrových proudech 100 – 499 osob (26,3 %).